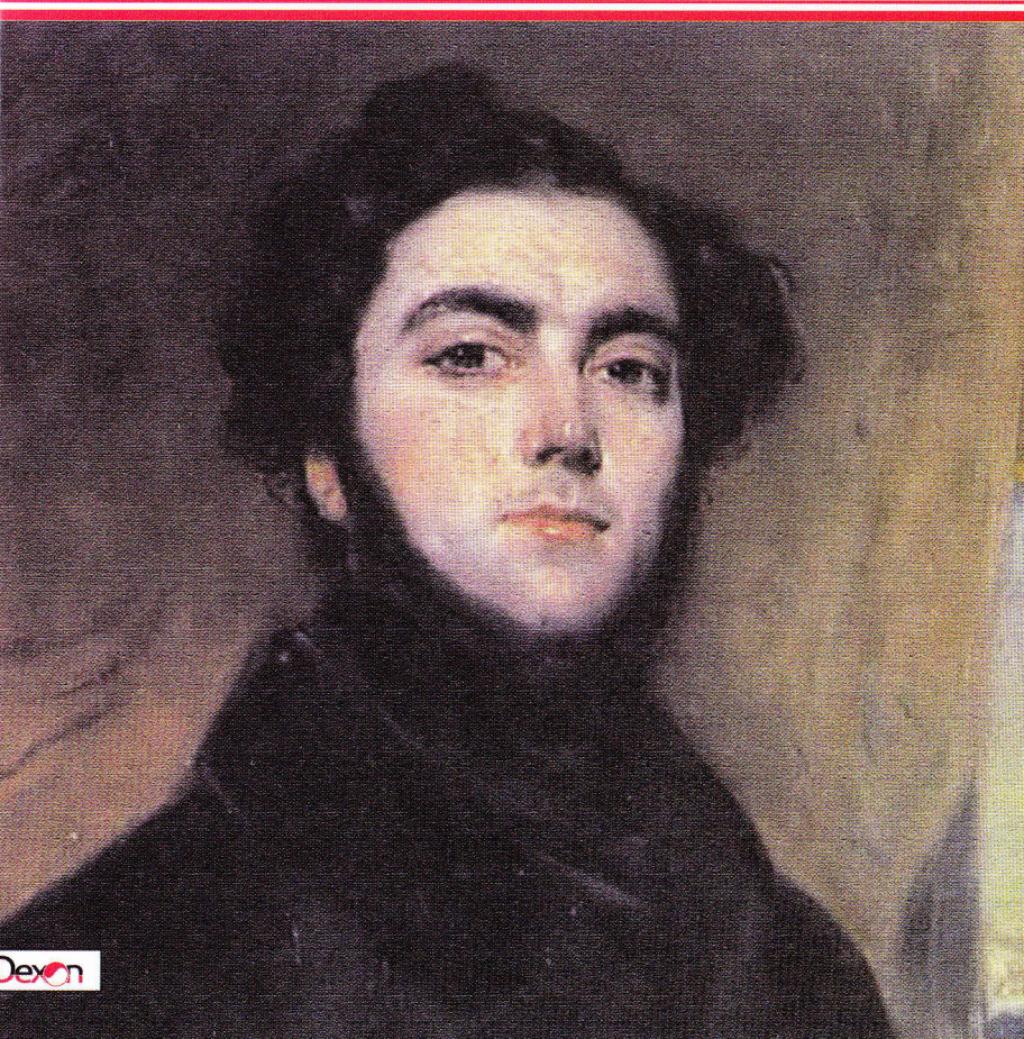

Eugène Sue

Secretul lui Martin vol 2

Eugène Sue

**Secretul
lui
Martin**

**sau
Memoriile unui majodom**

Capitolul 1 Masa

Îmi era rușine și mă simteam umilit acceptând invitația la masă a Ologului, dar mi-era foame. După câțiva pași, pungașul și-a trecut, cu familiaritate, brațul pe sub al meu. Acest contact m-a făcut să tresar și mi-am smucit brațul de sub al lui.

- Ce dracu' ai? m-a întrebat Ologul, surprins de gestul meu.
- Nu vreau să mă ții de braț...
- Cum!? Să nu țin de braț un prieten?
- Nu-ți sunt prieten!
- Îți plătesc masa... și nu-mi ești prieten? Atunci salutare, mie nu-mi plac oamenii mândri...

— Nu sunt mândru, am spus șovăind.

— Atunci, ia-mă de braț.

Și a trebuit să iau brațul acestui mizerabil; îmi plesnea obrazul de rușine; o clipă, îmi trecu prin minte ideea de a-l părăsi, dar simteam tot mai tare dureroasele amețeli ce-mi stârneau foamea, de atâtă vreme nepotolită; puterile mele, până atunci susținute de o iritare intensă, începuseră să mă părăsească... De două sau trei ori, o stare de leșin subită îmi făcea mersul greoi și, cu tot frigul, sudoarea îmi inunda fruntea. Mergând alături de acest bandit, încercam o teamă secretă... Mă gândeam la urmările fatalității foamei.

Apoi, invocând două amintiri dragi mie, cea a lui Claude Gérard și cea a Réginei: mă dezaproba, redus la poziția disperată în care nimerisem, în povida eforturilor mele de a scăpa, mă blamau că am acceptat posibilitatea oferită de acest mizerabil? Și, de altfel, această viață pe care o duceam în cea mai groaznică mizerie, poate fi utilă Réginei, acum când dețin un secret, fără îndoială foarte important pentru ea. Absorbit de aceste gânduri, tăcut, abătut, cu capul plecat pentru a-mi ascunde confuzia, mergeam la brațul sinistrului meu însoțitor.

— Nu ești prea vorbăreț – îmi zise el.

— Nu.

— Știi mai bine să te bați decât să vorbești; la calmul tău, e ca și cum te-ai mândri că te-am invitat. Dar iată-ne în fața cantinei... haide... mergi înainte, eu voi face onorurile. Și banditul mă împinse înaintea lui într-un cabaret, situat la colțul unei străduțe de lângă chei.

— Dați-ne un separeu – zise Ologul, unei ospătărițe. Apoi, adresându-mi-se:

— E mai liber... se poate discuta orice... Furăm conduși într-un loc retras, unde fereastra dădea într-o curte umbrită. Ne aşezărăm la masă.

— Ce vrei să mănânci?

— Pâine...

— Nu-i de ajuns. Și mai ce?

— Nimic... Doar pâine și apă.

Prinț-o sensibilitate oarecum puerilă, credeam că era mai puțin rușinos dacă nu acceptam de la Ologul decât strictul necesar, pentru a-mi recăpăta forțele.

— Cum!? Pâine și apă? spuse banditul, mirat. Crezi tu că aşa fac eu? Că invit un prieten ca să-i ofer un prânz de pușcărie... Ei, fato! O omletă cu șuncă, văcuță cu castravete, o bucată de brânză și două sticle de vin. Apoi, întorcându-se spre mine, cu o satisfacție plină de orgoliu:

— Așa îmi tratez eu prietenii...

— Degeaba... cere să aducă pâine imediat... nu voi mâncă altceva.

— Iată o foame chinuitoare. Ei, fato, un coltuc...

Mi se aduse o bucată de pâine de cel puțin două livre¹, pe care în câteva clipe am devorat-o.

— Fato!... o pâine de patru livre... — spuse banditul, cu o figură sarcastică. Pâinea de patru livre fu adusă... deși potolită, foamea mea era departe de a fi dispărut; dar, temându-mă ca acest exces de hrană să nu-mi facă rău, băui două sau trei pahare de apă și întrerupsei prânzul meu frugal. Puțin câte puțin, simteam că-mi revin. Genul de febră ce mă atinsese se calmă și-mi vedeam situația cu o privire mai puțin disperată.

Banditul mă studiase tăcut, în timp ce eu devoram pâinea; îmi spuse apoi:

— Pentru moment, ai mânca de foame... acum vei mâncă de placere.

— Nu...

— Haide!...

Fură aduse felurile de mâncare cerute de Ologul; cu toate insistențele acestuia, nu am acceptat nimic.

— Ești un tip ciudat — spuse Ologul, în timp ce înfuleca — n-am văzut niciodată un aşa invitat... cel puțin, bea un pahar de vin.

La început, întinsei paharul meu, sperând că un pic de vin îmi va reda complet forțele; dar m-am temut că, în starea de slăbiciune în care încă mă simteam, vinul să nu acționeze prea tare asupra creierului meu, și am refuzat.

— Cum, nici măcar un pahar de vin? strigă Ologul.

— Nu... voi mai lua o bucată de pâine, dacă-mi dai voie...

1 - Unitate de măsură pentru greutăți, de aproximativ 0,500 kg (n.tr.)

— Fi-ți-ar brutarul al dracului! strigă banditul – dacă aș fi știut asta...

Apoi, privindu-mă aproape cu neîncredere:

— Poate tu nu ești ceea ce eu credeam... ai un aer prea sobru...

— Așadar, ce credeai despre mine?

— Te-am luat drept un fuld care nu se teme de nimic și căruia îi este foame... pentru mine era o descoperire, da... la fel și pentru tine... Dar tu nu bei decât apă, nu mănânci decât pâine... asta mă deranjează.

— Când ești sobru – spusei banditului, privindu-l fix, cu scopul de a-i ghici gândurile – ai corpul mai sprinten, spiritul mai sănătos și ești mai bun la toate...

— Într-un fel ai dreptate... beția poate strica cele mai frumoase afaceri... dar spune-mi, dacă crăpăi de foame azi dimineață... sau poate mâine... sau poimâine... dacă nu ai alte surse de câștig decât călătorii, pe care îi vei căuta ca să le cari bagajele – cunosc starea asta – poți face altceva cu... ca să ai apă de băut... Haide, un pahar de vin...

— Nu.

— Al dracului om!...

— Despre ce altă stare vrei să-mi vorbești?...

— Ascultă... ești Tânăr, viguros atent și hotărât... ești o mină de aur, băiețe... dacă te-ai servi de aceste calități, fără a ține cont că ești puțin cunoscut pe piață... căci nu ești parizian... asta se și vede...

— Sunt la Paris de numai trei zile.

— Superb!... Ah, dacă n-aș fi bătrân și să fiu în locul tău...

— Ce ai face?

Banditul clipe din ochi și spuse, după o pauză:

— Hm! Ești prea grăbit. Și tăcu din nou, frecându-și bărbia, satisfăcut.

De câteva clipe, aveam pe buze numele de Paiața, dar îmi era teamă ca, în neîncrederea sa, banditul să nu vrea să-mi răspundă. Dar, neputând să rezist curiozității mele:

— Și Paiața? întrebai pe neașteptate.

Ologul tresări de surpriză pe banca sa.

— Îl cunoști pe Paiața? strigă el.

— Sau căpitanul Hector Bambochio, dacă-ți place mai mult; dar, văzând că mirarea sa se schimba în neîncrederea mea, adăugai:

— Iată, sunt sincer: eu am fost acum trei zile la Fundătura Vulpii, întreband de Paiața și cred că mi-ai răspuns.

— A, tu erai... și ce voiai de la Paiața?

— Suntem prieteni din copilărie, mă aflam la Paris fără resurse... voi am să-i cer Paiaței să mă ajute... acum îmi spui unde este?

— Deci îl cunoșteai pe Paiața pentru că el este... și tu... veneai să-i ceri

ajutor... asta-mi dă siguranță... am putea să ne înțelegem – spuse banditul, liniștit complet.

— Dar Paiața unde este?

— Nu-ți face griji pentru el, băiete... o să fac pentru tine ce făcea și Paiața.

— Dar el... unde este el la ora asta?

— El?

— Da. Casa unde locuiați a fost invadată de polițiști... am văzut soldați în fundătură, a doua zi după ce întrebasem de Paiața.

— Păsările mari își luaseră zborul, nu au prins decât niște puișori...

— Și Paiața s-a salvat ca tine? Dar, încă o dată, unde este el?

— O, la ora asta este foarte departe, în America... în China.

— Paiața era la Paris acum trei zile – strigai – și trebuie să mai fie și acum.

— Atunci caută-l și găsește-l, dacă poți; dar ce naiba vrei să faci?... Căci, dacă observi, eu voi fi pentru tine un alt Paiața.

— Mersi.

— Ești nedrept: Paiața este Tânăr, plin de mijloace, pe când eu, eu sunt bătrân... cobor panta... și am nevoie de un comisionar...

După o pauză, banditul reluă:

— Unde locuiești?

— Nu am adăpost...

— Am eu o cameră, vei locui cu mine... nu-ți va lipsi nimic... uite... – și-mi arătă o duzină de monede de 5 franci, printre care am zărit chiar două sau trei monede de aur.

Nu-mi puteam ascunde uluirea; banditul observă asta și-mi spuse:

— Te surprinde că merg în port, când sunt atât de bine „încărcat“, nu-i aşa?

— Da, asta mă surprinde.

— Mă duc în port ca amator... de două zile caut un comisionar... nu găsim nimic pe placul meu... dar azi-dimineață, te-am întâlnit... sunt sigur că-mi vei conduce afacerea, să bem deci...

— Nu...

— Du-te, cap de fier... În fine, totuna e, ne aranjăm, vom locui împreună, n-o să-ți pară rău...

— Nu vrei să-mi spui unde este Paiața?

— Nu fi aşa de prost... el te evită.

— Mulțam pentru pâinea ce mi-ai dat – spusei, ridicându-mă – și, dacă pot, într-o zi, și-o voi înapoia...

— Pleci?

— Da...

— Stai, ascultă... ce naiba...

— E inutil...

— Unde o să te culci la noapte?

— Sper să câștig câțiva bănuți la ieșirea de la spectacole.

— Oh!... Oh!... — spuse Ologul, părând să reflecteze la ceea ce îi spusesem tu cunoști deja locurile bune... Atunci... mă refuzi... mi-e egal... mai devreme sau mai târziu, te voi recâștiga... Da, eu sunt cel care-ți spune: te aştepț.

Fără să vreau, am tresărit auzind cu ce accent sigur pronunțase mizerabilul acestei cuvinte: „Te aştepț”...

Mă grăbeam să-l părăsesc, și el îmi strigă: .

— La revedere!

Fără să am o mare experiență, înțelegeam, cu toate reticențele Ologului că, izbit de curajul, vigoarea și energia aproape sălbatică, pe care m-a văzut dimineață probându-le adversarilor mei de la debucader, acest mizerabil speră să-mi exploateze goliciunea și disperarea, pentru a face din mine instrumentul cine știe cărei tentative criminale, se credea destul de *liniștit*, aşa că-mi spunea chiar de vechea mea intimitate cu Paiața, de care voiam să mă apropii din nou, viața sa plină de riscuri fiindu-mi cunoscută.

La început mă revoltam numai la gândul de a nu deveni complicele Ologului, un astfel de gând era sub puterea mea de înțelegere, dar exista de acum mijlocul de apropiere cu el... apoi, acestei concluzii sincere îi urma o reflexie plină de teroare, când mă gândeam la rușinoasa concesie la care foamea mă obligase deja. „Vai!” – gândeam – „nu aş fi respins, cu indignarea unui om cinstit, pe cel care mi-ar fi spus că într-o zi voi merge la braț cu banditul capabil și culpabil de cele mai mari crime?...“ Si totuși... voi suporta această rușine, iar speranța de a afla vești despre Paiața era pe plan secundar în hotărârea mea... speranța de a mâncă a fost totul pentru mine.

„La ce limite teribile foamea și ororile mizeriei pot să ne împingă“ – îmi spusei atunci cu o tristețe devastatoare – „dacă eu, având cele mai bune, cele mai solide principii... eu, care am în inimă un fel de adorație divină care-mi impune respectul binelui, am putut să mă cobor până în acest punct? Ce se întâmplă, Doamne, cu cei care, lăsați în voia soartei, fără educație, fără sprinjin, fără credință, fără apărare, se găsesc într-o poziție la fel ca a mea?“ Si strigasem cu Claude Gérard: „O, mizerie, mizerie! Deci vei fi totdeauna cauza sau izvorul atâtorele, atâtorejosnicii, atâtore crime?“

Așteptând noaptea și ora ieșirii de la spectacole, folosii toate resursele imaginației mele, căutând un mod de a-mi câștiga existența prin mijloace sigure și onorabile; dar spiritul meu se epuiza în combinații imposibile. Încercam o senzație stranie, dureroasă, văzând venind și ducându-se această multime ocupată care nu bănuia... vai!, care nu putea bănui că acest nefericit, pe lângă care trecea nepăsătoare, nu știa unde va dormi în noaptea astă

sumbră de iarnă și care, poate, a doua zi va fi găsit pe caldarâm, pe jumătate mort de frig și de foame...

Incertitudinea în care eram, de a nu avea cu ce să-mi plătesc noaptea într-un adăpost, îmi stârnea o spaimă dublă. Să fiu arestat noaptea pe străzi ca un vagabond însemna pentru mine închisoarea... și închisoarea îmi inspira atâtă groază, încât i-aș fi preferat moartea... căci închisoarea m-ar fi pus în imposibilitatea de a-i fi util Réginei și nu știu ce instinct îmi spunea că aş putea atinge acest scop, în ciuda obscuriei și neînsemnatei mele condiții.

Trebuia, deci, cu orice preț să câștig cel puțin șase bănuți în seara asta, ca să-mi asigur un adăpost pentru la noapte. Cât despre pâinea de a doua zi... nu voiam nici să visez la ea.

Dimineața, foamea mă făcuse brutal, aproape sălbatic... simteam că nevoie de a câștiga ceva măruntiș ca să nu fiu arestat ca vagabond mă făcea, de asemenea... dacă era cazul, brutal... feroce...

Când se înnoptă, pornii pe bulevard și-mi aduc aminte că am băut apă, chiar din bazinul inferior al fântânii Castelului-de-Apă; pe urmă, mă dusei să mă posteze aproape de Teatrul „Gymnase“; îmi păru că recunosc – și fui surprins – pe cei mai mulți dintre cei pe care îi văzusem, ziua precedentă și dimineață, la sosirea vaporului. Erau așezați, care pe trotuar, care pe borduri, iar alții în spatele birjelor înșiruite până la Porte-Saint-Denis. Văzând cum treceau pe bulevard vehicule luxoase, în toate direcțiile, și ai căror conducători se grăbeau, pesemne, la niște sărbători, Dumnezeu mi-e martor că nu aveam nici un sentiment de invidie sau de ură geloasă; îmi spuneam numai: „Acești fericiți ai zilei nu-și dau, totuși, seama că la această oră niște oameni așteaptă cu teribilă neliniște un câștig de câțiva bani, ca să aibă un adăpost și pâine, și că dacă în seara asta și mâine... așteptarea lor este zadarnică... poimâine... va începe pentru ei agonia foamei“.

Această reflecție îmi aminti cuvintele pline de tâlc pe care Claude Gérard mi le spusesese într-o zi: „Moralmente, să o spunem drept, a face pomană înseamnă a-l îngosi pe cel care primește, pe când a-i oferi ceva de lucru înseamnă totodată a-l ajuta și a-l onora; dar dacă, din nefericire, lucrurile sunt aşa cum sunt, trebuie să te mulțumești cu pomana, cu toate riscurile ei, căci are cel puțin un rezultat imediat. Astfel este un lucru ce ar trebui să intre în educația copiilor bogăți, trebuie sătuit, ca punct de plecare și de comparație, că, de exemplu, *cu douăzeci de bani pentru o pâine poți impiedica, cu siguranță, zece oameni să moară de foame.*“

Așteptasem ora ieșirii de la spectacol, așezat lângă trunchiul unui copac de pe marginea bulevardului, într-un colț umbrit și opus soselei spre care se deschidea teatrul. Frânt de oboseală, aproape adormisem. Deodată mă simții scuturat cu violență. Deschisei ochii: eram înconjurat de un grup de indi-

vizi cu mutre respingătoare, printre care recunoșteam pe mai mulți cărora le remarcasem prezența dimineață. În aceeași clipă, mi se păru că am văzut, la lumina unui lampadar, pe partea opusă a șoselei, trecând figura sinistră și sardonică a Ologului; dar această apariție fu atât de rapidă, că abia putui să-mi opresc privirile într-acolo, din ce în ce mai alarmat de atitudinea amenințătoare a celor care mă înconjurau.

— Ce vreți voi? întrebai, ridicându-mă, gata de apărare.

— Ești un trădător! — îmi răspunse o voce — știam noi!

Și, în aceeași clipă, înainte ca eu să prevăd un atac, fui prins din spate, o batistă îmi fu apăsată pe gură și înnodată la ceafă, ca un căluș; apoi, cu toată rezistența mea disperată, mă simții slăbit sub lovitură, împins și aproape dus pe sus până într-o din străduțele în pantă, care coborau în bulevard; batisă îmi înăbușea strigătele; asaltatorii, în număr mare, îmi paralizau forțele; scena fu atât de rapidă, încât eram deja aruncat și târât în fundul aleii întunecoase a unei case de pe această stradă, înainte de a-mi da seama. Mișcarea produsă de această violență fu, desigur, abia observată de treceitori sau considerată de aceștia ca fiind una din încăierările haimanalelor, destul de dese în preajma teatrelor.

Răsturnat pe pavajul aleii, năucit de lovitură, din care multe îmi însângeră fața, capul meu fusese lovit rău de o piatră; șocul fusese atât de puternic, încât aproape îmi pierdusem conștiința. În toiul unei suferințe profunde și surde, care părea să facă să-mi explodeze capul, auzii o voce:

— Destul... plecați... iată, lumea ieșe de la teatru...

Trecu astfel un timp destul de lung, în care nu am avut altă percepție decât cea a durerilor foarte ascuțite; puțin câte puțin, îmi recăpătai simțurile; eram înghețat și paralizat; încercai să mă ridic, reușii cu greutate; aproape fără să-mi dau seama ce fac, părăsii aleea, clătinându-mă... noaptea era neagră, strada pustie; cădea o zăpadă deasă; aerul proaspăt îmi aduse aminte ce era cu mine. Abia atunci îmi amintii cu claritate agresiunea căreia îi fusesem victimă.

Trebuie să fi fost târziu; bulevardul, acoperit de zăpadă, era complet pustiu; totuși, o trăsură staționa la colțul străzii Pescăriei. După câțiva pași, fui forțat să mă opresc, pradă unui frison convulsiv. Dinții îmi clănțăneau, genunchii îmi tremurau; simțeam la cap și la șoldul drept o durere atât de crudă, încât abia mă puteam târî. Deodată, zgomotul pașilor îndepărtați și cadențați ai unei patrule mă făcu să tresar speriat... Veșmintele mele zdrențuite, fața însângerată, imposibilitatea de a demonstra că am un adăpost, puteau face să fiu arestat ca vagabond, dacă eram întâlnit de acești soldați... Voiam să fug, dar, învins de suferință, mă poticneam la fiecare pas...

Zgomotul marșului patrulei se apropia tot mai tare... deja vedeam lucind departe, în penumbra aleii, armele soldaților... făcui un ultim efort... fu

zadarnic... alunecai pe zăpadă și căzui în genunchi.

— Doamne!... Doamne!... — strigai și izbucnii în lacrimi, căci nu aveam putere să mă ridic.

Deodată un bărbat, ieșind de după un copac, mă prinse în brațe și mă ridică de jos, spunându-mi:

— Iată o patrulă... te va aresta.

Îl recunoscui pe Ologul; mă urmărise, fără îndoială, după scena de violență pe care, cu siguranță, el o pusește la cale.

— Uite... vrei să vii cu mine? relua el — sau să fii ridicat? Ascultă... patrule se apropi...

— Să ne salvăm... ajută-mă să merg — strigai îngrozit.

— Să mergem, deci, hoinarule — adăugă banditul pe un ton zeflemitor.

Sprijinit de el, am putut traversa bulevardul.

— Iute, vizitui... deschide portiera — spuse Ologul conducătorului trăsuri pe care o remarcasem.

Urcai în trăsură cu însoțitorul meu; portiera se închise în urma noastră, în momentul în care patrula ajungea în locul unde eu căzusem.

Trăsura merse mult timp; pe durata traseului, banditul, nu știu de ce, nu-mi adresă nici un cuvânt. Această liniște, balansarea trăsuirii, căldura pe care o simteam după ce îndurasem atâtă frig, mă aruncară într-o amorteaală ce se întinse peste toată simțirea mea. Această fatalitate, care mă aprobia a doua oară de Ologul, îmi părea un vis sinistru; trăsura se opri și eu revenii la realitate. Însoțitorul meu, după ce mă zgâltăise de mai multe ori, mă ajută să cobor din trăsură; loviturile primite mă făceau să simt niște dureri atroce; numi păsa în ce cartier ne aflam; ghidat de bandit, de brațul căruia eram nevoit să mă sprijin, trecui mai întâi într-un fel de curte lungă sau o uliță mărginită de case; apoi, urmând sinuăzitățile unei ulicioare întortocheate, ajunserăm în fața unei alte clădiri, căreia însoțitorul meu îi descuie ușa cu un șperlaclu; ne găsirăm atunci într-o obscuritate totală.

— Dă-mi mâna... lasă-te condus și urmează-mă... — îmi spuse Ologul.

Nu pot să redau impresia de dezgust și de groază ce m-a apucat când mi-am simțit mâna în mâna acestui mizerabil... O frică infantilă, pricinuită fără doar și pote de slăbirea creierului meu, mă făcu să văd în împreunarea mâinilor noastre garanția unui fel de pact între mine și Ologul. El urcă destul de repede o scară, deschise o ușă, o închise în urma nostră; folosindu-se de un amnar, aprinse o lumânare care lumină curând o cameră mare, unde ajunserăm după ce traversărăm un corridor îngust. Camera în chestdiune era ticsită de tot felul de obiecte de nu mai rămânea loc decât pentru un pat și câteva mobile.

Mai mult de jumătate din fereastră, unde perdelele îngălbene se supra-

puneau cu scrupulozitate, era invadată în înălțime de o mulțime de pachete.

— Iată un pat... dormi... mâine dimineață vom sta de vorbă și, dacă va fi nevoie, vom aduce un medic – îmi spuse Ologul – o să vezi că nu sunt chiar aşa de diabolic cum par.

Trăgând atunci o saltea din pat, o întinse pe jos, luă ca pernă unul din numeroasele pachete cu care camera era ticsită, suflă în lumânare și se culcă.

Slăbit moral și fizic, aproape incapabil să reflectez, simții un moment de relaxare inexpresibilă trântindu-mă pe pat, unde nu întârziai să adorm, căci petrecusem noaptea precedentă sub cerul liber și într-o penibilă insomnie. Când mă trezii, era ziua, dar grosimea perdelelor făcea să domnească în cameră o semiobscuritate. Auzii sfărâitul unei mașini de gătit, a cărei flacără se reflecta pe marmora roșiatică; văzui lângă mine, pe un taburet, o bucată de pâine și o ceașcă de lapte. Surprins de aceste atenții ale gazdei mele, privii dintr-un colț în altul – eram singur...

Mai speriat de singurătate decât de prezența Ologului, vrui să mă îmbrac și-mi căutai hainele mele mizerabile, sfâșiate în timpul încăierării din ajun. dispăruseră; în locul lor, văzui la piciorul patului un pantalon, o vestă, o redingotă de postav, toate noi, și o excelentă pereche de pantofi... Această schimbare, deși era în avantajul meu, mă speria căci, în buzunarul vestei mele, păstrasem cu grija până atunci portofelul ridicat la mormântul mamei Réginei... dar îndată, spre marea mea bucurie, zării acest portofel – deschis, ce-i drept – pe o masă, aproape de patul meu... îl luai, atât cu grabă cât și cu neliniște... Din fericire, găsii tot ce el conținea, căci știam numărul scrisorilor. Erau toate, ca și cruciulița și foia de pergament pe care se vedea trasață o coroană regală, înconjurate de semne simbolice.

Dar curând avui o teamă. Acest portofel ridicat de mine – altfel spus, luat din mâinile Ologului – cu opt ani în urmă, când îl lovisem fiindcă voia să profaneze mormântul mamei Réginei, fusese oare recunoscut de bandit? Bănuia el cum se făcea că acest obiect se găsea în mâinile mele? În acest caz, voia să se răzbune pe mine?

Situația mea se complică. Nu cutezam să strig, mi-era silă de hainele așezate la picioarele patului, haine nou-nouțe, dar în mod sigur furate. Ce era de făcut? Mă speria numai gândul de a mai rămâne în acea casă. Am încercat să-mi regăsesc zdrențele, dar degeaba le-am căutat printre zecile de obiecte cu care era plină odaia: draperii de mătase, pendule, pantofi, bucăți de stofă, haine bărbătești, șaluri de damă, arme vechi, duzini de ciorapi de mătase, sticle cu vin și cu lichior astupate cu grija, statuete de fildeș sau de bronz lucrate cu o artă deosebită, lenjerie de toate felurile, nenumărate cutii de țigări cu etichete în limba spaniolă etc... Acel inventar rapid mi-a sporit temerile, căci era clar că toate obiectele erau furate, că Ologul era hoț sau